

K A P I T T E L 7 9

SINK OG VARER DERAV

Alminnelige bestemmelser

Dette kapitlet omfatter sink og sinklegeringer og visse varer derav.

Sink utvinnes hovedsakelig av svovelholdig malm (sinkblende) og i mindre utstrekning også av karbonsure eller kiselsure malmer (sinkspat (galmei), hemimorfitt etc.) (se kommentarene til posisjon 26.08).

I begge tilfeller blir malmen først konsentrert og deretter ved røsting eller kalsinering omdannet til sinkoksid (når det gjelder svovelholdige eller karbonsure malmer), eller til vannfritt sinksilikat (når det gjelder kiselsure malmer). Sink blir deretter utvunnet ved termisk reduksjon eller (bortsett fra kiselsure malmer) ved elektrolyse.

I. **Termisk reduksjon** utføres ved smelting av oksidet eller silikatet med koks i lukkede retorter (destillerkolber). Temperaturen er så høy at sinken fordamper, og etter avkjølingen blir den kondensert til såkalt råsink ("spelter"). Denne urene sink kan brukes umiddelbart til galvanisering, eller den kan raffineres etter forskjellige metoder.

Noe av det urene metall avsettes også som fint pulver, såkalt sinkstøv, i smeltedigelens forlengelse.

En moderne variant av denne metode er basert på en kontinuerlig reduksjon av sinkoksid og destillering i vertikale retorter. Ved denne metode fås et meget rent metall som brukes til fremstilling av legeringer som er anvendelige til presstøping.

II. **Elektrolyse.** Sinkoksidet blir oppløst i fortynt svovelsyre. Sinksulfatopløsningen blir deretter omhyggelig rensed for å fjerne kadmium, jern, kobber etc., og ved etterfølgende elektrolytisk behandling fås en meget ren sink.

Sink fås også ved omsmelting av avfall og skrap.

*
* *

Sink er et blåhvitt metall som kan vales, trekkes, strengpresses, stanses etc. ved passende temperaturer, og det kan også lett støpes. Det er motstandsdyktig mot klimatiske korrosjon og brukes derfor til bygninger (for eksempel til takteking), som beskyttelsesoverdrag for andre metaller, særlig jern eller stål (for eksempel ved varmgalvanisering, elektrolytisk galvanisering, sherardisering, maling eller sprøyting).

*
* *

Sink brukes også til fremstilling av legeringer. Flere av disse (for eksempel messing) inneholder en større vektprosent av andre metaller, men de **viktigste sinklegeringer** som føres under dette kapitlet i henhold til note 5 til avsnitt XV er:

1. Sink-aluminiumlegeringer, som vanligvis er tilsatt kobber eller magnesium, som brukes til presstøping, særlig til fremstilling av bildeler (forgasserhus, radiatorgittere, dashbord etc.), sykkeldeler (pedaler, dynamohus etc.); deler til radioapparater, kjøleskap etc. Enkelte slike legeringer brukes til fremstilling av plater som er sterkere enn alminnelige sinkplater, til presseverktøy og som anoder for korrosjonsbeskyttelse (offeranoder) av rørledninger, kondensatorer etc.

79

2. Sink-kobberlegeringer til støping, stansing etc. Se varenummernotene 1 a og 1 b vedrørende forskjellen mellom sink og sinklegeringer.

*
* *

Kapitlet omfatter:

- A. Ubearbeidet sink samt avfall og skrap av sink (posisjonene 79.01 og 79.02).
- B. Støv, pulver og flak av sink (posisjon 79.03).
- C. Produkter som vanligvis er fremstilt ved valsing, trekking eller strengpressing av ubearbeidet sink som hører under posisjon 79.01 (posisjonene 79.04 og 79.05).
- D. Rør og rørdeler (fittings) samt alle andre varer av sink som hører under posisjon 79.07, **unntatt** varer som omfattes av note 1 til avsnitt XV, eller som hører under **kapittel 82** eller **83** eller som er mer utførlig beskrevet andre steder i tolltariffen.

*
* *

Varer av sink blir ofte behandlet på forskjellige måter for å forbedre metallens utseende og kvalitet. Slik behandling, som i alminnelighet er den samme som beskrevet i slutten av de alminnelige bestemmelser til kapittel 72, har ingen betydning for varens klassifisering.

*
* *

Angående klassifisering av **sammensatte varer**, se de alminnelige bestemmelser til avsnitt XV.

79.01 UBEARBEIDD SINK.

Denne posisjonen omfatter **ubearbeidd sink** i forskjellige renhetsgrader fra uren sink ("spelter") til raffinert sink (se de alminnelige bestemmelser til dette kapitlet) i form av blokker, plater, ingots, "billets", slabs og liknende eller som korn (pelleter). Disse varer er som regel bestemt til galvanisk forsinking (varm-galvanisering eller elektrolytisk galvanisering), til fremstilling av legeringer, til valsing, trekking eller strengpressing eller til støping av ferdige artikler.

Posisjonen **omfatter ikke** støv, pulver og flak av sink (**posisjon 79.03**).

79

79.02 AVFALL OG SKRAP AV SINK.

Bestemmelsene vedrørende avfall og skrap i kommentarene til posisjon 72.04 gjelder, med nødvendige tillempinger, også for varer som hører under denne posisjonen.

Posisjonen omfatter ikke:

- a. Slagg, aske og reststoffer fra fremstilling av sink, fra galvaniseringsprosessene etc. (for eksempel elektrolyseslam og metallholdige reststoffer fra dypekarene) (**posisjon 26.20**).
- b. Ingots og liknende ubearbeidde former som er støpt av omsmeltet avfall og skrap av sink (**posisjon 79.01**).

79.03 STØV, PULVER OG FLAK AV SINK.

Posisjonen omfatter:

1. **Sinkstøv**, som er definert i note 1.c til dette kapitlet, er fremstilt ved kondensasjon av fordampet sink som er produsert enten direkte ved reduksjon av sinkmalm eller ved koking av sinkholdige materialer. Disse produktene må ikke forveksles med flygeaske ("zink flue dust", "zink oxide flue dust" eller "zink baghouse flue dust") som hører under **posisjon 26.20**.
2. **Pulver** som er definert i note 8.b til avsnitt XV og **flak av sink**. Kommentarene til posisjon 74.06 gjelder, med nødvendige tillempinger, også for varer som hører under denne posisjonen.

*
* *

Støv, pulver og flak av sink brukes hovedsakelig til overdrag på annet metall ved sementering (sherardisering), til fremstilling av maling, som kjemiske reduksjonsmidler etc.

Posisjonen omfatter heller ikke:

- a. Støv, pulver og flak som er tilberedt som farger, maling eller liknende (for eksempel blandet med andre fargestoffer eller som foreligger som suspensjoner, dispersjoner eller pastaer med et binde- eller oppløsningsmiddel (**kapittel 32**)).
- b. Korn (pelleter) av sink (**posisjon 79.01**).

79.04 STENGER, PROFILER OG TRÅD AV SINK.

Disse produkter, som er definert i notene 1.a, 1.b og 1.c til dette kapitlet, svarer til liknende varer av kobber. Kommentarene til posisjonene 74.07 og 74.08 gjelder derfor, med nødvendige tillempinger, også for varer som hører under denne posisjonen.

Stenger og profiler av sink brukes ofte til fremstilling av ferdige bygningsartikler (posisjon 79.07); sinktråd brukes hovedsakelig ved metallsprøyting med en acetylenbrenner (pistol).

Posisjonen omfatter også lodde- og sveisestenger av sinklegeringer (vanligvis fremstilt ved strengpressing), også skåret til avpassede lengder, **forutsatt** at de ikke er overtrukket med flussmiddel. Stenger som er overtrukket med flussmiddel er **unntatt (posisjon 83.11)**.

Posisjonen **omfatter heller ikke** støpte stenger som er bestemt for eksempel til valsing eller trekking, eller omstøping til formede varer (**posisjon 79.01**).

79.05 PLATER, BÅND OG FOLIER AV SINK.

Denne posisjonen omfatter **plater, bånd og folier** som er definert i note 1.d til dette kapitlet. Disse varer svarer til liknende varer av kobber som er beskrevet i kommentarene til posisjonene 74.09 og 74.10.

Sinkplater brukes til taktekkingsmaterialer, til fremstilling av beholdere for tørrbatterielementer, som plater til fotogravyr, litografiske og andre trykkplater etc.

Posisjonen omfatter ikke:

- a. Strekkmetall (**posisjon 79.07**).
- b. Preparerte trykkplater etc. som hører under **posisjon 84.42**.

79.06 (Utgått, jf. HS2007)

79.07 ANDRE VARER AV SINK.

Denne posisjonen omfatter alle varer av sink som **ikke omfattes av** de foregående posisjoner i dette kapitlet, av note 1 til avsnitt XV, eller varer som hører under **kapittel 82** eller **83** eller som er mer utførlig beskrevet andre steder i tolltariffen.

Posisjonen omfatter bl.a.:

1. Tanker, kar, tromler og liknende beholdere **uten** mekanisk eller termisk utstyr.
2. Rørformede beholdere til farmasøytiske produkter etc.
3. Duk, gitter og netting av sinktråd samt strekkmetall.
4. Spiker, stifter, muttere, bolter, skruer og andre varer av sink, av de slag som er beskrevet i kommentarene til posisjonene 73.17 og 73.18.
5. Husholdnings- eller sanitærartikler, for eksempel bøtter, stamper, kjøkkenvasker, badekar, dusjer, hagesprøyter, vaskebrett, mugg etc. (Mange slike varer blir imidlertid for det meste fremstilt av galvanisert jern eller stål og er da **unntatt (posisjonene 73.23 og 73.24).**)
6. "Etiketter" av sink (for trær, planter etc.) **uten** bokstaver, tall eller tegn, eller bare påført detaljer av underordnet betydning i forhold til de opplysninger som skal påføres senere. "Etiketter" påført alle vesentlige opplysninger hører under **posisjon 83.10**.
7. Stensilplater.
8. Kroker til takstein og andre varer av sink som svarer til liknende varer av jern eller stål som er nevnt i kommentarene til posisjonene 73.25 og 73.26.
9. Anoder til bruk ved elektrolytisk belegging (se del A i kommentarene til posisjon 75.08).
10. Anoder til korrosjonsbeskyttelse (offeranoder) av rørledninger, skipstanker etc.
11. Takrenner, takbeslag, rammer til takvinduer, pipehatter, dør- eller vindusrammer, gelendere, rekkverk, bindingsverk til drivhus og andre ferdige bygningsartikler som svarer til liknende varer av jern eller stål som er beskrevet i kommentarene til posisjon 73.08.
12. Rør definert i note 1.e til dette kapitlet og rørdeler (for eksempel forbindelsesstykker, knær, muffe), av sink (**unntatt hule profiler (posisjon 79.04)**, rørdeler med kraner, ventiler etc. (**posisjon 84.81**) og ferdige varer av rør som kan identifiseres som varer som hører under andre kapitler, for eksempel maskindeler (**avsnitt XVI**)). Disse varene tilsvarende varer av jern eller stål som det er henvist til i kommentarene til posisjonene 73.04 til 73.07.